

Na de wetenschap en de VN neemt ook ABNAmro afscheid van ambitieuze klimaatstrategie. Nu Wopke Hoekstra en Milieudefensie nog.

Posted on 9 december 2025 by Jacques Hagoort

De kersverse CEO van ABNAmro, de van de Franse bank BNP Parisbas afkomstige Marguerite Bérard, laat er geen gras over groeien. Met een pijnlijke en drastische koerswijziging annex bezuinigingsoperatie wil Bérard de winsten van de ingedutte staatsbank op korte termijn weer op peil brengen. Dat gaat wel ten koste van de bankmedewerkers, ruwweg 20 procent van het totale bestand van 27000 moet het veld ruimen. Daar staat tegenover dat de nieuwe strategie enthousiast is ontvangen door de financiële markten: na de aankondiging steeg de koers van het aandeel ABNAmro met bijna 6,5%.

Wat in de media minder aandacht heeft gekregen is dat de bank met de nieuwe

koers stilletjes afscheid heeft genomen van zijn huidige, zeer ambitieuze klimaatstrategie. Die werd in 2019 ingezet met de ondertekening van een baanbrekend klimaatakkoord tijdens het kabinet-Rutte 3, op het hoogtepunt van de Europese klimaatgolf met de Zweedse tiener Greta Thunberg als aansprekend boegbeeld.

Netto-Nul-in-2050

In 2022 trad ABNAmro toe tot de Net-Zero Banking Alliance (NZBA) wat leidde tot een nog verdere aanscherping van de klimaatstrategie. Met het lidmaatschap van de NZBA committeerde ABNAmro zich aan de stringente doelstelling de opwarming van de aarde beperkt te houden tot anderhalve graad Celsius ten opzichte van het niveau van voor de industriële periode door de netto uitstoot van broeikasgassen radicaal naar nul terug te brengen en wel uiterlijk in 2050.

De Netto-Nul-in-2050 sloot naadloos aan bij de intensivering van het Europese klimaatbeleid van de EU na het aantreden van de eerste Europese Commissie Von der Leyen in 2019, uitmondend in de ingrijpende Europese Green Deal in 2021. Die zou van Europa het eerste klimaatneutrale continent ter wereld moeten maken, ook met een netto-nul uitstoot in 2050 met het ultieme doel de opwarming van de aarde te beperken tot niet meer dan 'anderhalve graad'.

Met de 'anderhalve graad'-strategie wist de bank zich in korte tijd te profileren als een groene, progressieve financiële instelling. Het invoeren van die strategie had binnen de bank ook personele gevolgen: het hoofd van het Economisch Bureau Han de Jong, een door de wol geverfde macro-econoom van de oude stempel, moest plaats maken voor Sandra Philippen, een jonge veelbelovende en mediagenieke econoom, zeer overtuigd van het existentiële gevaar van klimaatverandering en van de noodzaak de opwarming te beperken tot een veilige 'anderhalve graad'. Sinds 2019 werd Philippen het gezicht van de klimaatstrategie van ABNAmro aan de vaderlandse talkshowtafels.

Dezelfde Sandra Philippen heeft deze zomer nog meegeschreven aan het 'positieve en optimistische' verkiezingsprogramma van D66, inclusief een warm pleidooi voor een Nederlands klimaatkoploperschap, waarmee D66 zoals bekend de verkiezingen won. Maar dit terzijde.

Over en uit met de anderhalve graad

De klimaatdraai van ABNAmro is opmerkelijk maar wel volstrekt logisch. Al spoedig bleek dat de 'anderhalve graad', de hoeksteen van de Net-Zero-in-2050 strategie, geen enkele realiteitswaarde had en een product was van goedbedoeld maar wereldvreemd wensdenken. Zelfs binnen de klimaatwetenschap had men al snel door dat de 'anderhalve graad' te hoog gegrepen was. Niet voor niets is de NZBA afgelopen zomer uit elkaar gevallen en inmiddels ook opgeheven.

Als klap op de vuurpijl moest, vlak voor de VN-klimaatconferentie van afgelopen maand in Brazilië, de secretaris-generaal van de VN Guterres toegeven dat het over en uit was met de 'anderhalve graad'. Kennelijk was er bij ABNAmro een frisse blik van een buitenstaander voor nodig om die realiteit onder ogen te zien en daar ook consequenties aan te verbinden.

Nett-nul-in-2075 blijft uiterst ambitieus

Niet dat ABNAmro zijn klimaatbeleid nu overboord heeft gezet, integendeel. In de woorden van Bérard geeft de bank nog steeds veel om het klimaat. Het heeft alleen niet meer de urgentie en de prioriteit die het had op het hoogtepunt van de klimaatgolf in 2019. In plaats van op de 'anderhalve graad' zal ABNAmro zich voortaan gaan richten op 'ruim onder de twee graden', het minder stringente opwarmingsdoel in het Akkoord van Parijs.

Het lijkt een miniem verschil maar het heeft wel grote gevolgen voor het te voeren klimaatbeleid. Ook bij 'ruim onder de twee graden' moet volgens de gevestigde klimaatwetenschap de netto uitstoot naar nul, maar het moment waarop de nul moet worden bereikt, verschuift van 2050 naar rond 2075. Dat geeft aanzienlijk meer lucht in de uitvoering maar ook een netto-nul-in-2075 blijft nog altijd uiterst ambitieus.

Wanneer wordt Hoekstra wakker?

De nieuwe klimaatstrategie van ABNAmro zou, als het goed is, de Brusselse hoofdrolspelers van de Green Deal en hun paladijnen in de EU-landen aan het denken moeten zetten. Daar is alle reden voor want tot op de dag van vandaag gaat Brussel nog steeds hardnekkig uit van de haalbaarheid van de 'anderhalve graad' en de daarop gebaseerde en wettelijk vastgelegde CO2-reductiedoelen voor

de uitstoot van broeikasgassen. Ook het onlangs door klimaatcommissaris Hoekstra voorgestelde nieuwe reductiedoel van 90% in 2040 is helemaal gebaseerd op die illusoire 'anderhalve graad'. En tijdens de recente VN-klimaatconferentie pleitte Hoekstra nog gepassioneerd voor het levend houden van de 'anderhalve graad'. Hoe lang moet het nog duren voordat Hoekstra c.s. wakker worden?

Zoals verwacht viel de klimaatdraai van ABNAmro niet in goede aarde bij de activistische klimaatbeweging, in Nederland aangevoerd door de Vereniging Milieudefensie. Tot nu toe zag Milieudefensie de bank als een trouwe bondgenoot in de gemeenschappelijke strijd tegen de 'gevaarlijke' opwarming van de aarde. Milieudefensie houdt, net als Brussel, nog steeds vast aan de haalbaarheid van de 'anderhalve graad' en voelt zich nu door ABNAmro verraden en in de steek gelaten.

De baas van Milieudefensie, de immer strijdbare Donald Pols, heeft de eerder genoemde Sandra Phlippen in een ingezonden brief in het *FD* opgeroepen intern in verzet te komen tegen de klimaatkoers van haar Franse baas. Daar zal het niet van komen want Phlippen zal binnen de bank juist het voortouw gaan nemen om de nieuwe 'ruim onder de twee graden'-strategie vorm te geven.

Milieudefensie moet rechterlijke macht niet langer belasten

Door de draai van ABNAmro moet Milieudefensie ook vrezen voor de goede afloop van zijn lopende rechtszaak tegen collega-bank ING, bedoeld om die bank tot een straffer klimaatbeleid te dwingen. De hele procesvoering van Milieudefensie is gestoeld op de 'anderhalve graad'. Nu de klimaatwetenschap, de bankwereld en de VN de 'anderhalve graad' definitief vaarwel hebben gezegd, is de kans dat de rechter zal meegaan met de eisen van Milieudefensie wel heel erg klein geworden.

Milieudefensie zou er verstandig aan doen te stoppen met het belasten van de rechterlijke macht door het voeren van uitzichtloze processen en zich meer te concentreren op zijn kerntaken, wat die ook mogen zijn.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**

Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw publicabele reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!